

PREVOĐENJE PRIVREMENE NAKNADE U INVALIDSKU PENZIJU

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju

član 225

Sporazumno prestanak radnog odnosa

Sentenca:

Korisnik prava po osnovu druge i treće kategorije invalidnosti ne može da ostvari pravo na invalidsku penziju, iz člana 223. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, ukoliko mu je radni odnos prestao na osnovu sporazuma sa poslodavcem, uz isplatu stimulativne otpremnine, i ako se po prestanku radnog odnosa nije prijavio Nacionalnoj službi za zapošljavanje.

Iz obrazloženja:

"Iz spisa predmeta proizlazi da je na osnovu sporazuma o prestanku radnog odnosa između poslodavca Elektroprivrede Srbije JP ... i tužioca, br. ... od 18.5.2005. godine, tužiocu prestao radni odnos sporazumno na dan 8.6.2005. godine, a u smislu člana 177. Zakona o radu (dalje: Zakon). Pri tom je tužiocu isplaćena stimulativna naknada u iznosu od 190.560,00 dinara, kao i ostvarena zarada do dana prestanka radnog odnosa. Prvostepeni organ je odbio zahtev tužioca za priznavanje prava na invalidsku penziju po članu 225. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (dalje: Zakon o PIO), sa razloga što mu radni odnos nije prestao nezavisno od njegove volje, da bi po tom osnovu koristio pravo na novčanu naknadu po propisima o zapošljavanju, nakon čijeg isteka bi stekao pravo na invalidsku penziju. Tuženi organ je odbio žalbu tužioca izjavljenu na navedeno prvostepeno rešenje, našavši da je prvostepeni organ pravilno utvrđio da tužilac ne ispunjava uslove za priznavanje prava na invalidsku penziju iz člana 225. Zakona o PIO.

Članom 225. Zakona o PIO propisano je da korisniku prava po osnovu II i III kategorije invalidnosti, preostale radne sposobnosti, koji je to pravo ostvario do dana stupanja na snagu ovog zakona, a kome nezavisno od njegove volje odnosno bez njegove krivice prestane svojstvo osiguranika, određuje se invalidska penzija iz člana 223. ovog zakona, po proteku vremena za koje mu pripada pravo na novčanu naknadu u skladu sa propisima o zapošljavanju. Članom 223. stav 1. istog zakona propisano je da korisniku prava na privremenu naknadu po osnovu II i III kategorije invalidnosti, odnosno preostale radne sposobnosti, koji nije zaposlen, vrši se prevođenje privremene naknade u invalidsku penziju, u iznosu od 50% invalidske penzije određene u skladu sa odredbama ovog zakona.

Polazeći od navedenog činjeničnog i pravnog stanja stvari, Upravni sud je našao da je tuženi organ pravilno odbio žalbu tužioca izjavljenu protiv prvostepenog rešenja, budući da je tužiocu radni odnos prestao na osnovu sporazuma sa poslodavcem, pri čemu mu je isplaćena stimulativna otpremnina, a nakon toga se nije prijavio Nacionalnoj službi za zapošljavanje, odnosno ne ispunjava uslove iz citiranog člana 225. Zakona o PIO, prema kom bi tužiocu pripadalo pravo na invalidsku penziju ukoliko je radni odnos prestao nezavisno od njegove volje, a po proteku roka za ostvarivanje prava po osnovu nezaposlenosti.

Sud je posebno cenio navod tužbe da je sporazumni prestanak radnog odnosa potpisani pod manom volje na strani tužioca, pa je našao da oni nisu od uticaja na rešavanje ove upravne stvari. Ovo stoga što postojanje zablude, prevare ili prinude može biti od uticaja samo kod osporavanja zakonitosti tog akta pred nadležnim sudom, a ne i u postupku priznavanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Kod činjenice da je tužiocu radni odnos prestao po osnovu sporazuma zaključenog sa poslodavcem, nisu od uticaja ni navodi tužbe da nije od poslodavca dobio obaveštenje u skladu sa članom 177. Zakona, kojim je propisano da je, pre potpisivanja sporazuma, poslodavac dužan da zaposlenog pismeno obavesti o posledicama do kojih dolazi u ostvarivanju prava za slučaj nezaposlenosti."

(Presuda Upravnog suda, 9 U. 28188/2010 od 22.3.2012. godine)